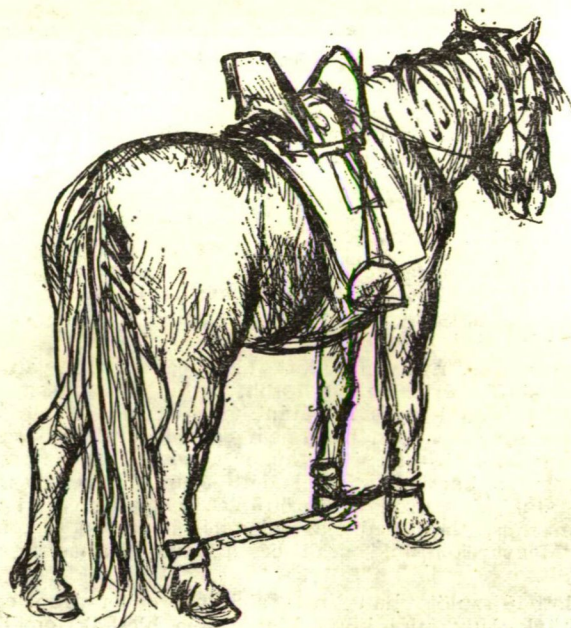

— Most egy kicsit figyeljünk a sült halra — mondja a kubikosné — s terít.
— Mi sem reggeliztünk még, ha nem veti meg, szívesen látjuk. Az én uram hamarabb mesél a vidámságokról. De hát jobb is arra gondolni, mint a szomorúra. Az élet előadja ezt is, azt is. De a szenvedés forradásos nyomokat hagy az emberben. Hát én meg! Fiatalasszony voltam, első ízben terhes. Elmentem az uram után messzi munkára, mert az anyósékkal laktunk, az meg engem nem nagyon szívelt. Az uram gyöngén keresett, panaszos volt itthon minden falat kenyér. Elmentem az uramhoz, ott árendáltunk egy konyhát a munka körül. Főztem, mostam, élelem után jártam. Tizennyolc éves létemre hathónapos terhes voltam. Ásott kút volt a tanyán, ágas nélküli, kötélén kis dézsával húztam föl a vizet akkor is, amikor egyedül voltam a házban. Attól-e, hogy a hasamat nagyon szorítanom kellett a kávéhoz, vagy attól, hogy egy nap idegen tanyában nagy komondorok rontottak rám, megpocskoltak, hogy eszméletlenül elájultam, nagyon beteg lettem. A falusi orvos hazainvitált, azt mondta, hogy hamarosan még betegebb leszek. Hát hazajöttem, mentem az orvoshoz. Azt éreztem, hogy a halál fia vagyok már. Mert azt éreztem, hogy nem él bennem a gyerek. Korábban rugdosódott, most meg csöndben, nagyon csöndesen volt. Egy hónap múlva megszületett a gyerek. Halva. Tettem az orvosnak a szemrehányást, hogy tudta ő, mikor először vizsgálta, hogy nem él bennem a gyerek, hát miért nem tett valamit, mikor látta, hogy egy 18 éves fiatal asszony a mozgó koporsója a saját magzatának. Az orvos azzal védekezett, hogy nem volt szíve megmondani, hogy halottal kelek, fekszek, hogy hullá van bennem. Talán a víznek mentem volna ennek a tudatától. Mert segíteni akkor ilyen pénztelen asszonyon senki orvosa nem tudott volna. Akkor nem volt még szülőszoba meg terhesasszony-szolgálat. Aztán évekig féltem a férjemtől, a teherbeeséstől. Hátha megint az lesz a sorsom, ami először volt, s annak én is utána megyek.

(Folytatjuk.)

SZALAY FERENC RAJZA